

SILESIA

TRAM NEWS

Nakład: 10 000 egz.

ISSN 2299-2790

SPACERY PO REGIONIE

Katowice w muzycznej odświeżeniu

>>> str. 6-7

OPINIE

Transport publiczny największym wyzwaniem Metropolii

>>> str. 8-9

ROZMAITOŚCI

Tramwajem ku bulwarowi. Premiera Teatru Rozrywki

>>> str. 10

Zmodernizowany wagon Pt już wozi pasażerów

>>> str. 3

Fot. Mariusz Banduch

Jedźmy razem

Mamy ją! 4 kwietnia Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę metropolitalną dla Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej. W opinii wielu ekspertów to wręcz wiekopomne wydarzenie, otwierające przed miastami, które metropolię finalnie utworzą wiele nowych możliwości. Sprawą podstawową w działaniach Metropolii Śląsko-Zagłębiowskiej będzie organizacja transportu publicznego. Widzimy w tym duże możliwości poprawy funkcjonowania zbiorowej komunikacji i za działania w tym względzie mocno ściskamy kciuki. O opinię w tej sprawie poprosiliśmy prof. Tomasza Pietrzykowskiego, z którym wywiad prezentujemy w tym numerze Silesia Tram News.

Przedstawiamy w nim również efekt wielomiesięcznej pracy Zakładu Usługowo Remontowego w Chorzowie – pierwszy zmodernizowany wagon serii Pt. Przeprowadzone konsultacje z pasażerami pozwoliły nam wyłonić imię dla tego wagonu. Jakże? O tym piszemy na stronie 3.

W dniach 26-27 kwietnia w sosnowieckim Centrum Targowo-Konferencyjnym Silesia Expo odbędą się targi SilesiaKOMUNIKACJA 2017. Tradycyjnie już wśród wystawców nie zabraknie Tramwajów Śląskich S.A. Zapraszam do odwiedzenia nas na targach, w czasie których, w ramach jednej z debat, przedstawimy prezentację o elektromobilności. Najważniejsze jej elementy opisujemy na stronie 4.

Przed miesiącem w felietonie zapowiadałem wiosenne zmiany, które zajdą również w Tramwajach Śląskich. Dziś mogę wyjaśnić, iż chodzi o zmianę na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki. Po 7 latach pracy na rzecz Tramwajów Śląskich S.A. podjąłem decyzję, iż nie będę ubiegał się o tę pracę w następnej kadencji. Tym samym w najbliższych tygodniach pożegniam się z Tramwajami Śląskimi, mając nadzieję, iż efekt mojej pracy będzie jeszcze przez wiele lat służył i pasażerom i pracownikom Spółki.

Przed nami długi majowy weekend. Wszystkim Państwu życzę pięknej pogody i dobrego wypoczynku u progu jednego z najpiękniejszych miesięcy w całym roku!

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Komunikacja na długi weekend majowy

Komunikacyjny Związek Komunalny GOP informuje, że w czasie tak zwanego „długiego weekendu” majowego (1 - 3 maja) komunikacja autobusowa i tramwajowa będzie funkcjonowała według przedstawionych poniżej zasad:

- **1 maja (poniedziałek – Święto Pracy) i 3 maja (środa – Święto Konstytucji 3 Maja)** – obowiązywać będą rozkłady jazdy **ważne w niedziele i święta**, z uwzględnieniem następujących wyjątków:

- **Linie tramwajowe:**

- W okresie od 1 maja do 30 września w soboty, niedziele i święta będzie kursowała linia nr 0 na trasie: Chorzów Stadion Śląski – Katowice Plac Wolności.

- **Linie autobusowe:**

- Zawiesza się funkcjonowanie linii nr 250 i 750.
- Według rozkładów jazdy ważnych w dni wolne w centrach handlowych będą kursowały linie nr: 39, 52, 59, 109, 146, 155, 194, 230, 255, 710 i 850.
- Weekendowe linie nocne nr: 692N, 905N i 906N będą kursowały w nocy z 30.04 na 01.05, z 01.05 na 02.06, z 02.05 na 03.05 i z 03.05 na 04.05.

- **2 maja (wtorek)** – obowiązywać będą rozkłady jazdy **ważne w soboty**, z uwzględnieniem następujących wyjątków:

- **Linie autobusowe:**

- Według rozkładów jazdy ważnych w dni robocze będą kursowały linie nr: 2, 80, 120, 130, 135, 178, 202, 288, 636, 735, 840, 860 i 870.
- Według rozkładów jazdy ważnych w dni robocze w ferie będą kursowały linie nr 159 i 236.

W związku z organizacją **Obchodów Święta Narodowego 3 Maja oraz 96. Rocznicy III Powstania Śląskiego**, które odbędą się w **środe 3 maja 2017 r. w Katowicach** nastąpią **dotychczasowe zmiany w organizacji ruchu ulicznego**.

Szczegóły na stronie www.kzkgop.com.pl

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior

Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Zmodernizowany wagon Pt już wozi pasażerów

Zakończył się proces przebudowy pierwszego z wagonów typu Pt**b**, czyli popularnego Helmuta. Wagon zyskał m.in. nowy wygląd, a co najważniejsze, niskopodłogowy człon środkowy. Od 24 kwietnia wagon wozi już pasażerów!

Pierwszy wagon typu Pt**b** przeszedł proces gruntownej modernizacji w Zakładzie Usługowo Remontowym w Chorzowie. Zmodernizowany tramwaj oznaczony został symbolem Pt**m**. Jest dwuprzegubowym, jednokierunkowym, trójczłonowym wagonem ośmioosiowym z członem środkowym z niską podłogą. – Tramwaj ten powstał w wyniku przeróbki dwukierunkowego, wysokopodłogowego wagonu typu Pt**b**, sprowadzonego kilka lat temu przez Tramwaje Śląskie z Frankfurtu nad Menem – wyjaśnia rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada. Zakres przeprowadzonej modernizacji jest bardzo szeroki i obejmuje m.in.:

- wymianę wysokopodłogowego członu środkowego na człon niskopodłogowy,
- montaż nowych przednich i tylnych ścian wagonu wykonanych z tworzywa sztucznego,
- przeróbkę stopni i zastosowanie nowego typu drzwi obrotowo wychyłnych z nowymi napędami,
- wymianę napędu na nowy, energooszczędny przy pozostawieniu dotychczasowych silników prądu stałego,
- likwidację drzwi z jednej strony wagonu (przeróbka wagonu na jednokierunkowy),
- całkowitą zmianę wystroju wnętrznego poprzez zastosowanie nowych tapicerowanych foteli pasażerskich, przyciemnianych szyb bocznych oraz oświetlenia wewnętrznego z zastosowaniem linii świetlnej w technologii LED,

Helmut przed modernizacją...

...a po modernizacji Wawrzek

- zastosowanie w przedziale pasażerskim gniazd USB do ładowania telefonów komórkowych,
- montaż nowego systemu informacji pasażerskiej, monitoringu i emisji reklam.

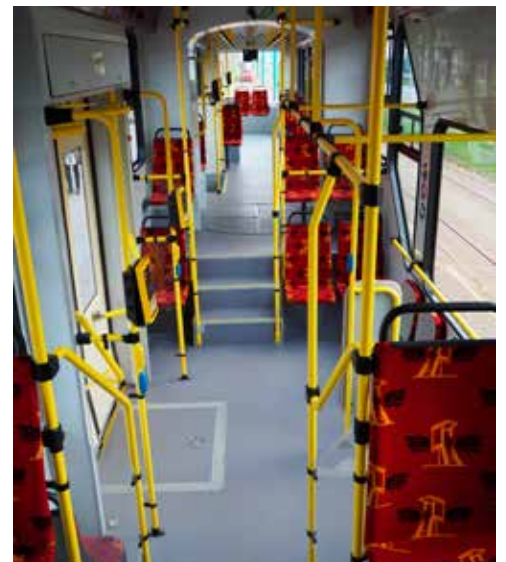
Zmodernizowany wagon ma 27,5 m długości, 3,44 m wysokości i 2,32 m szerokości. W jego wnętrzu zamontowano 57 foteli, w tym 5 siedzących uchylnych w członie środkowym. Jednocześnie wagon może przewieźć do 195 pasażerów. Wagon przeszedł pomyślnie wszystkie badania techniczne i 24 kwietnia rozpoczął służbę na linii nr 20. – W pierwszym okresie wagon nie będzie przyporządkowany do żadnej linii. Chcemy, by pojawił się na różnych liniach we wszystkich rejonach, a dopiero za jakiś czas wagon ten zostanie przypisany do konkretnej zajezdni – mówi Andrzej Zowada.

Tramwaje Śląskie przeprowadziły konsultacje ws. imienia dla zmodernizowanego wagonu. – Otrzymaliśmy wiele listów od pasażerów. Sporo było wśród nich różnych ciekawych pomysłów na nazwanie tramwaju, jednak najwięcej głosów otrzymała jedna z naszych propozycji.

W efekcie tego głosowania wagon Pt**m** zyskał imię Wawrzek – wyjaśnia rzecznik Tramwajów Śląskich dodając, że Spółka skorzysta z przesłanych propozycji przy konsultacjach ws. imion dla kolejnych nowych wagonów. A w najbliższych latach tabor Tramwajów Śląskich ma się poszerzyć o trzy nowe modele.

(red)

Tramwaj podstawą elektromobilności

Elektromobilność w dobie zakorkowanych ulic i walki z zanieczyszczeniem powietrza zyskuje coraz większą popularność. Co kryje się za tym pojęciem? Na razie przede wszystkim tramwaje i pociągi.

O elektromobilności mówi się wiele, a w jej kontekście najczęściej podejmuje się tematykę samochodów elektrycznych. Tymczasem ten rodzaj transportu elektrycznego, przynajmniej na razie, jest elementem marginalnym. Elektromobilność jest jednym z kluczowych obszarów, określonych w opracowanej przez Ministerstwo Rozwoju Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Jej celem jest stworzenie dogodnych warunków dla upowszechniania korzystania z pojazdów elektrycznych. Zanim jednak dalekosiężne plany zostaną wprowadzone w życie warto spojrzeć na zagadnienie od innej strony – elektrycznych pojazdów, które od wielu lat funkcjonują w miastach Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskich. Bo elektromobilność to korzystanie z pojazdów elektrycznych, zarówno indywidualnych, takich jak samochód, skuter elektryczny czy rower elektryczny jak i środków transportu publicznego: tramwajów, trolejbusów czy pociągów.

Pierwszy elektryczny tramwaj na świecie pojawił się już w 1881 r. w Berlinie. Pierwsza linia elektrycznych tramwajów na Śląsku oddana została do użytku w 1898 r. łącząc Bytom z Piekarzami Śląskimi, z kolei w Zagłębiu Dąbrowskim elektryczne tramwaje pojawiły się 20 lat później na trasie z Będzina do Sosnowca. Zatem o elektromobilności w naszych miastach można mówić już od końca XIX wieku!

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Dziś Tramwaje Śląskie to prawie 339 km torowisk oraz 29 linii obsługiwanych każdego dnia przez 212 wagonów, które w minionym roku zrealizowały pracę przewozową na poziomie blisko 17 milionów wozokilometrów. Skoro mowa jest o elektryczności to warto zaznaczyć, że zasilanie sieci trakcyjnej prądem stałym o napięciu znamionowym 600V odbywa się z 33 podstacji trakcyjnych, zdalnie sterowanych z poziomu Centralnej Dyspozytorni Mocy.

W 2016 roku zużycie energii elektrycznej przez tramwaje wyniosło 48,4 GWh, podczas gdy jeszcze w 2010 roku było o 6,4 GWh wyższe. To efekt przede wszystkim inwestycji w tabor i szkolenia motorniczych z zakresu ekonomiki jazdy. Nowe i zmodernizowane w ostatnich latach tramwaje są wyposażone w energooszczędne silniki oraz w system odzyskiwania energii elektrycznej podczas hamowania. Prowadzone są również szkolenia motorniczych, w trakcie których uczą się oni, jak prowadzić tramwaj, by efektywność

pobranego prądu była jak najwyższa a strata energii możliwie minimalna.

Ważnym elementem elektromobilności jest zintegrowanie komunikacji indywidualnej ze zbiorową. Zapewniając wysoki poziom komunikacji publicznej, poparty odpowiednią infrastrukturą węzłów przesiadkowych można spowodować spadek liczby pojazdów indywidualnych wjeżdżających do centrów miast, a co za tym idzie ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i obniżyć hałas. Stąd decyzja wielu miast o budowie zintegrowanych węzłów przesiadkowych, w których istotną rolę odgrywa pociąg i tramwaj, a także trolejbus i autobus.

Tramwaje Śląskie S.A. aktywnie uczestniczą w przygotowaniu inwestycji, a także budowie takich miejsc. Przykład ze stolicy województwa śląskiego. Tramwajowa spółka zawarła z Miastem Katowice umowę o partnerstwie w zakresie dotyczącym realizacji projektu „Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych”.

Wizualizacja: Meritum Projekt

Zawarte zostało również porozumienie dotyczące wspólnych działań zmierzających do uzyskania dofinansowania unijnego na realizację inwestycji w Zawodziu i Brynowie. W obu tych lokalizacjach niebawem powstaną węzły przesiadkowe, integrujące komunikację indywidualną, tramwajową i autobusową, a także rowerową. Szacuje się, że budowa tych dwóch centrów przesiadkowych w Katowicach pochłonie w sumie ok. 164,4 mln zł. Rozmowy i uzgodnienia w zakresie budowy zintegrowanych centrów przesiadkowych prowadzone są również z innymi miastami Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej.

Poza budową węzłów przesiadkowych podstawowymi zadaniami budowania systemu zrównoważonego transportu (którego częścią jest elektromobilność) jest: wydzielenie bus pasów, skorelowanie rozkładów jazdy, ujednoczenie systemu biletowego oraz poprawa stanu bezpieczeństwa i redukcja zanieczyszczeń powietrza dzięki wprowadzeniu nowoczesnego taboru. Zgodnie z zapisami Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) w najbliższych latach powinniśmy być świadkami: dalszej wymiany taboru wykorzystywanego do świadczenia usług publicznego transportu na ekologiczny, niskoemisyjny, przystosowany do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych; budowy systemów ładowania pojazdów niskoemisyjnych; budowy linii tramwajowych w miastach dysponujących takim środkiem transportu miejskiego.

Tramwaje stają się coraz bardziej efektywne energetycznie, przyjazne i ekologiczne i ten trend będzie utrzymany. Tramwaje są również podstawowym, preferowanym w unijnych dokumentach i zaleceniach elementem komunikacji publicznej, stanowiąc szkielet zintegrowanej komunikacji. To wszystko powoduje, że dziś tramwaje są podstawą elektromobilności w naszych miastach, a w kolejnych latach będą przyczyniać się do zdynamizowania założeń miejskiej elektromobilności.

Andrzej Zowada

Fot. UM Tychy

Fot. Tramwaje Śląskie S.A.

Fot. UM Tychy

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle – odwiedzamy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznanne.

Katowice w muzycznej odśtonie

W 2015 roku Katowicom przyznano zaszczytny tytuł Miasta Kreatywnego UNESCO w Dziedzinie Muzyki. Nie bez powodu, wszak stolica naszego województwa słynie z bogatych tradycji muzycznych, festiwali i koncertów muzyki klasycznej, bluesowej, jazzowej czy rockowej.

W Katowicach mają swe siedziby Filharmonia Śląska oraz Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia. Także tutaj działa najstarsza na Górnym Śląsku muzyczna uczelnia - Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego.

Początki Akademii wiążą się z założonym w 1929 roku przez Witolda Friemanna Państwowym Konserwatorium Muzycznym, które do wybuchu II wojny światowej było najważniejszą instytucją muzyczną ówczesnego Województwa Śląskiego. Kształcono tam kompozytorów, teoretyków muzyki, nauczycieli, instrumentalistów i wokalistów. W latach 1930-1939 w budynku swą siedzibę miała Wojskowa Szkoła Muzyczna, a od 1939 do 1945 roku działała tutaj Okręgowa Śląska Szkoła Muzyczna (Höhere Landesmusikschule).

Rektorat Akademii Muzycznej w Katowicach

Główny budynek Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego to połączenie dawnej i współczesnej architektury.

Konserwatorium wznowiło swą działalność już w lutym 1945 roku. Zostało ono przekształcone w Państwową Wyższą Szkołę Muzyczną z czterema wydziałami: Teorii, Kompozycji i Dyrygentury, Instrumentalnym, Wokalnym i Pedagogicznym. W 1968 roku przy uczelni powstało Studium Zawodowe Muzyki Rozrywkowej, które w 1970 roku przekształcono w piąty wydział uczelni: Muzyki Rozrywkowej. Od 1984 roku jest to Wydział Jazzu i Muzyki Rozrywkowej. W 1979 roku PWSM przemianowano na Akademię Muzyczną, nadając jej równocześnie imię wybitnego kompozytora, Karola Szymanowskiego, którego popiersie ustawione jest w uczelnianym atrium.

Obecnie uczelnia kształci studentów w ramach Instytutów: Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki, Jazzu oraz Wokalno-Aktorskiego, a także Katedr i Zakładów, m.in. Dyrygentury Symfoniczno-Operowej i Chóralnej, Pedagogiki Muzyki, Fortepianu, Organów i Muzyki Kościelnej, Akordeonu, Gitary i Harfy, Skrzypiec oraz Muzykoterapii. Działalność edukacyjna Akademii realizowana jest w pięciu budynkach.

Budynek główny (od strony ul. Wojewódzkiej) to połączenie dawnej i współczesnej architektury. Główny kompleks to budynek wzniesiony w latach 1898-1901 dla Królewskiej Szkoły Rzemiosł Budowlanych (Baugewerkschule), w stylu neogotyckim, z tradycyjnej czerwonej cegły elewacyjnej, wg projektu Alberta Weissa. Wnętrze również zachowało wystrój neogotycki, a na szczególną uwagę zasługuje odrestaurowana w latach 2014-2016 Aula im. Bolesława Szabelskiego, kompozytora i pedagoga uczelni w latach 1929-1967. Przepiękne wnętrza są prawdziwym sercem uczelni. Aula składa się z trzech przęseł: środkowego - szerszego i dwóch bocznych - węż-

szych, z neogotyckim sklepieniem żebrowym, opadającym w narożach w otwarte paszcze dwugłowych uskrzydłonych smoków i gryfów. Całość pokryta jest pastelową, jasną polichromią. Wnętrze otoczone jest drewnianą, odrestaurowaną boazerią z neogotyckimi obramowaniami trzech wejść. Naprzeciwko wejść znajduje się ściana z trójdzielnymi oknami, ozdobionymi witrażami z wizerunkami sześciu kompozytorów: Karola Szymanowskiego, Mieczysława Karłowicza, Stanisława Moniuszki, Fryderyka Chopina, Karola Krupińskiego oraz Henryka Wieniawskiego. Ściany boczne ozdobione są przedstawieniami najwartościowszych budowli architektonicznych, które były wzorami dla uczących się wówczas adeptów sztuki budowlanej. Na ścianie

Popiersie patrona katowickiej uczelni muzycznej

Aula im. Bolesława Szabelskiego nazywana jest sercem Akademii Muzycznej w Katowicach

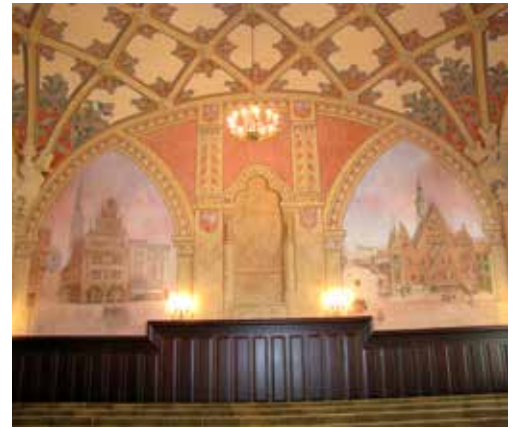
wschodniej widnieje wizerunek św. Jadwigi Śląskiej, a poniżej namalowane zostały dwie postaci: architekt z rozłożonym na kolanach projektem oraz murator, praktyk w stroju roboczym, z kielnią murarską w ręku. Nad nimi umieszczono wizerunek białego orła. Po lewej stronie dostrzec możemy namalowany zamek w Oleśnicy, zaś po prawej drewniany kościółek św. Wawrzyńca z Mikulczyc (dzisiaj dzielnica Zabrze), który na początku XX wieku przeniesiony został do Bytomia, a w 1982 roku niestety spłonął. Po przeciwnej stronie na ścianie zachodniej namalowane zostały: tzw. Dom Wagi z Nysy oraz wrocławski ratusz. Ta piękna polichromia powstała najprawdopodobniej w latach 1904–1907, a jej twórcą był Emil Noellner z Wrocławia.

Warto dodać, że Aula im. Bolesława Szabelskiego jest zarazem salą koncertową, mieści 145 miejsc siedzących. W latach 1922–1929 w budynku miał

swoją siedzibę Urząd Wojewódzki Śląski, a obecna aula była salą posiedzeń Sejmu.

Główny zabytkowy gmach połączony został przestrzennym atrium z nowoczesnym postmodernistycznym budynkiem Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia” z lat 2005–2007, zaprojektowanym w pracowni Konior Studio Tomasza Koniora i Krzysztofa Barysza. Nowoczesny obiekt mieści m.in. salę koncertową na 480 miejsc, sale wykładowe, bibliotekę z czytelnią, pracownię komputerową i restaurację.

Patrząc na budynek główny od strony ul. Wojewódzkiej naszą uwagę przykuje zabytkowy budynek dawnej Szkoły Podstawowej nr 3, a dziś Wydziału Wokalno-Instrumentalnego. Tuż przy wejściu do atrium znajduje się zabytkowy budynek Rektoratu Akademii, gdzie w latach 1922–1939 mieszkał marszałek Sejmu Śląskiego, Konstanty Wolny. Budynek połączony jest z nową

Zabytkowa polichromia i boazeria w auli im. Bolesława Szabelskiego

częścią przeszkloną przewiązką. Dodatkowo Akademia dysponuje jeszcze budynkiem przy ul. Krasińskiego 27.

W podziemiach starego budynku Akademii można zwiedzić pierwsze w Europie Środkowo - Wschodniej Muzeum Organów Śląskich, które zgromadziło sporą kolekcję instrumentów organowych i dokumentów historycznych związanych z ich historią. Muzeum założył i opiekuje się nim znawca tematu, prof. Julian Gembalski, rektor Akademii w latach 1996–2002. W Muzeum podziwiać można zabytkowe części organowe, np. piszczałki czy wiatrownice, dokumenty archiwalne i ikonograficzne, a także całe instrumenty muzyczne.

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego to oczywiście nie tylko mury budynków. Największą wartością katowickiej uczelni są jej studenci i pedagodzy. Kiedy będziemy zwiedzać piękne pomieszczenia Akademii, warto pamiętać, że jej absolwentami są m.in.: Wojciech Kilar, Stanisław Hadyna, Zbigniew Kalemba, Karol Stryja, Jerzy Jarosik, Krystyna Prońko, Ewa Uryga, Stanisław Sojka, Mietek Szcześniak, Lora Szafran, Andrzej Lampert.

Natomiast na liście pedagogów są takie znakomitości jak: Grzegorz Fitelberg, Władysława Markiewiczówna, Bolesław Szabelski, Adam Didur, Jan Wincenty Hawel, Henryk Mikołaj Górecki, Andrzej Jasiński, Julian Gembalski czy Eugeniusz Knapik.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Muzeum Organów Śląskich zgromadziło kolekcję instrumentów organowych i dokumentów historycznych związanych z ich historią

Prof. Julian Gembalski, rektor Akademii Muzycznej w Katowicach w latach 1996–2002

Transport publiczny największym wyzwaniem Metropolii

Fot. Marcin Mazurkiewicz / Materiały KZK GOP

Rozmowa z dr. hab. prof. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Tomaszem Pietrzykowskim

- Prezydent Andrzej Duda 4. kwietnia podpisał ustawę metropolitalną. Z wielu stron słyszymy, że to przełomowy moment dla miast naszej konurbacji. Zaczniemy więc od najważniejszego. Czy faktycznie ustawa ta jest tak ważna?

- Przypadek tej ustawy potwierdza powiedzenie, że Sowa Minerwy wylatuje dopiero o zmierzchu. Możliwe, że okaże się najważniejszym zdarzeniem dla Górnego Śląska i Zagłębia od czasu, gdy zaczęto lokalizować tu kopalnie i huty, otwierając czasy innego typu gospodarki i związanej z nią kultury, stylu życia, pejzażu czy mentalności. A może okazać się, że z szumnych zapowiedzi niewiele konkretnego wyniknie. To nie ustawa o tym decyduje, tylko ci, którzy będą ją realizować. Ona jest narzędziem, szansą, która – jak każda – może zostać wykorzystana lub zupełnie zaprzepaszczona.

- Kto będzie kierował Metropolią i czy będzie to organizm niezależny od Prezydentów Miast, czy jednak im podległy?

- Częściowo niezależny. Prezydenci tworzyć będą zgromadzenie – swego rodzaju parlament związku metropolitalnego. Natomiast bieżące kierowanie powierzone ma zostać zarządowi, w skład którego nie mogą wchodzić ani prezydenci, ani radni, ani marszałkowie czy wojewodowie, ani posłowie. Mają to być ludzie skoncentrowani na wyznaczaniu kierunków i realizacji działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju ca-

Możliwe, że ta ustawa okaże się najważniejszym zdarzeniem dla Górnego Śląska i Zagłębia od czasu, gdy zaczęto lokalizować tu kopalnie i huty, otwierając czasy innego typu gospodarki i związanej z nią kultury, stylu życia, pejzażu czy mentalności. To jednak nie ustawa decyduje o tym czy tak się stanie, tylko ci, którzy będą ją realizować. Ona jest narzędziem, szansą, która – jak każda – może zostać wykorzystana lub zupełnie zaprzepaszczona – mówi prof. Tomasz Pietrzykowski.

lego obszaru metropolitalnego. Oczywiście będą pod kontrolą prezydentów wchodzących w skład zgromadzenia. Będą mogli być nawet przez nich odwołani. Jednakże decyzje takiego zgromadzenia, w tym odwołanie zarządu, wymagać będzie tzw. podwójnej większości. Oznacza to, że za daną decyzją zgromadzenia opowiedzieć się musi nie tylko większość jego członków, ale dodatkowo muszą oni reprezentować większość mieszkańców Metropolii.

- Jednym z podstawowych zadań Metropolii ma być organizacja transportu publicznego na jej terenie. Czy to znaczy, że obowiązek organizacji komunikacji zbiorowej przejdzie z władz miast i gmin na rzecz Metropolii i to Metropolia będzie decydować o całościach funkcjonalno-organizacyjnych publicznej komunikacji?

- Bezpośrednim zadaniem Metropolii jest organizacja i finansowanie przewozów metropolitalnych to jest takich, które mają istotne znaczenie dla zapewnienia spójności obszaru metropolitalnego jako całości. Przewozy gminne pozostają, tak jak dotąd, zadaniem gmin. Jednakże w naszym regionie od bardzo dawna ich organizacja została przez gminy przekazana do KZK GOP, który organizuje te przewozy w imieniu gmin. Oczywiście na dłuższą metę istnienie związku metropolitalnego i odrębnego KZK GOP nie ma sensu. Dlatego ustawa daje możliwość „wchłonięcia” KZK GOP przez

związek metropolitalny, tak aby łatwiej było zapewnić racjonalną i spójną sieć połączeń metropolitalnych i lokalnych, z dodatkowym włączeniem do niej metropolitalnego transportu kolejowego. Jednakże są to bardzo skomplikowane operacje, które na pewno nie nastąpią z dnia na dzień, a działania zmierzające do modernizacji transportu publicznego na obszarze związku metropolitalnego muszą iść w parze z dbałością o to, aby związane z tym operacje odbywały się bez jakichkolwiek zakłóceń w bieżącym funkcjonowaniu autobusów, tramwajów czy pociągów.

- Jakie inne obszary znajdują się pod zarządem Metropolii i co z tego będzie wynikać dla mieszkańców?

- Transport publiczny jest największym wyzwaniem związku metropolitalnego, jednakże nie wyczerpuje on, rzecz jasna, zakresu zadań i wyzwań jakie powinien on w nadchodzącej przyszłości podjąć. Niektóre z nich zostały nałożone wprost w ustawie i obejmują m.in. udział w planowaniu przestrzennym czy przebiegu dróg. Jednakże poza tym zakresem obowiązkowym znajduje się mnóstwo przedsięwzięć z zakresu zarządzania, kultury, edukacji czy estetyki przestrzeni metropolii, których realizacja wymaga także zaangażowania wspólnych instytucji metropolitalnych. Dzięki jej istnieniu mamy też szansę na organizację przedsięwzięć co najmniej europejskiego formatu i zasięgu, dotąd znajdujących się poza zasięgiem poszczególnych miast – jak chociażby wielkie imprezy sportowe czy festiwale.

- Czy Metropolia będzie mogła przejąć część kompetencji innych jednostek organizacyjnych np. Urzędu Marszałkowskiego?

- Ustawa stwarza taką możliwość – o ile tylko będzie obustronna wola takiego przekazania. Najbardziej oczywistymi przykładami jest regionalny transport kolejowy, za który dotąd w całości odpowiada samorząd województwa, a z którego

Fot. Facebook - European Economic Congress Katowice, Poland

z pewnością należałoby wyodrębnić metropolitalną kolej miejską. Innym przykładem jest Park Śląski, będący obecnie instytucją wojewódzką, choć jak wiemy, skala w jakiej istotnie korzystają z niego mieszkańcy subregionu bielskiego czy częstochowskiego jest minimalna. To również zadanie, które z powodzeniem powinno zostać przekazane związkowi metropolitalnemu. Warto zwrócić uwagę, że w ostatecznym kształcie powstającego związku na jego terenie znalazło się też lotnisko w Pyrzowicach. Jego funkcjonowanie i rozwój, jako części systemu komunikacyjnego metropolii, jest ważne przede

wszystkim z punktu widzenia jednego z kluczowych atrybutów rzeczywistej metropolitalności, jakim jest między innymi poziom kontaktów ze światem, dostępności i umiędzynarodowienia jej funkcjonowania.

- Jak będzie finansowana Metropolia?

- Podstawowymi źródłami dochodów własnych związku jest podatek od osób fizycznych zamieszkujących teren związku. Rząd i parlament zgodziły się, aby w pewnej części wpływy te trafiały do budżetu związku zamiast do budżetu państwa. Dodatkowo każda gmina wchodząca w skład związku będzie opłacać składkę w części złożoną ze stałej kwoty obliczanej proporcjonalnie do liczby mieszkańców, a w części z kwoty zmiennej uzależnionej od zakresu zadań tej gminy wykonywanych przez związek metropolitalny. Dotyczy to np. transportu – jeżeli związek przejmie zadania obecnie realizowane przez KZK GOP to koszty transportu gminnego obecnie ponoszone przez miasto w formie składki do KZK będą przekazywane do związku metropolitalnego. Podobnie w przypadku przejęcia przez związek innych zadań, muszą one być powiązane z zapewnieniem odpowiednich środków. Oczywiście nie ma szans, aby takie decyzje i działania nie wywoływały dyskusji czy konfliktów, jak zawsze gdy chodzi o pieniądze i to wielkie. Wierzę jednak w to, że osoby kierujące zarówno Metropolią, jak i miastami czy województwem wykażą się przy tym wystarczającą dozą odpowiedzialności i dojrzałości, aby ewentualne spory nie sparaliżowały działań związku metropolitalnego i nie pozbawiły go szansy nadania naszemu regionowi nowej, znacznie większej dynamiki rozwoju.

Rozmawiał: Andrzej Zowada

Industriada

Fot. Tomasz Zak/UMWS

Tramwajem ku bulwarowi. Premiera Teatru Rozrywki

Zabytkowy tramwaj kursujący pomiędzy Katowicami, Chorzowem i Bytomiem od 3 do 7 kwietnia br. stanowił intrygujący element promocyjny polskiej prapremiery musicalu „Bulwar zachodzącego słońca”, którą zaprezentowano w chorzowskim Teatrze Rozrywki w piątkowy wieczór, 21 kwietnia br.

Fot. Teatr Rozrywki

Z głośników płynęły fragmenty piosenek ze spektaklu nagrane przez gwiazdy obsady musicalu - Marię Meyer i Artura Święsa. Napotkanych przechodniów częstowano „bulwarowymi” smakołykami. W specjalnie udekorowanym wagonie, który nie zabierał pasażerów, podróżowały manekiny w teatralnych kostiumach.

Andrew Lloyd Webber sięgnął do klasyki kina, o czym nie zawsze się pamięta - jego musical „Sunset Boulevard” z 1993 roku jest bezpośrednią adaptacją legendarnego filmu „Bulwar zachodzącego słońca” z 1950 roku, wyreżyserowanego przez, urodzonego w Suchoj Beskidzkiej, Billy’ego Wildera, z muzyką pochodzącego z Królewskiej Huty (Chorzowa) kompozytora Franza Waxmana. Za swe dzieło Waxman nagrodzony został statuetką Oscara. Należy tu dodać, że nagrodę Amerykańskiej Akademii Filmowej za „Bulwar” obok kompozytora odebrali także scenarzyści i scenografowie. Scenariusz adaptacji musicalowej „Bulwaru zachodzącego słońca” i teksty piosenek do pięknej i porywającej muzyki Andrew Lloyd Webbera (w musicalu kompozycji Waxmana - co oczywiście - już nie usłyszymy) stworzyli Don Black i Christopher Hampton.

- Jesteśmy przekonani, że po legendarnej „Ewie”, którą zobaczyło w Teatrze Rozrywki ponad 60 tysięcy

widzów „Bulwar zachodzącego słońca” będzie kolejnym kultowym musicalem Andrew Lloyd Webbera - podkreślają realizatorzy polskiej prapremiery na chorzowskiej scenie. Widowisko wyreżyserowane przez Michała Znanieckiego cechuje rozmach i imponująca oprawa wizualna. Na scenie, w okazałej scenografii, której autorem jest Luigi Scoglio, zobaczyć można niemal cały zespół artystyczny Teatru Rozrywki. Kostiumy zaprojektowała Magdalena Dąbrowska, choreografię opracowała Inga Pilchowska. Kierownictwo muzyczne sprawuje Jerzy Jarosik, a kierownictwo wokalne - Ewa Zug. Wizualizację opracował Bogumił Palewicz. Autorem przekładu jest Lesław Haliński.

(Krzyk)

Zdjęcia: Paweł Mikołajczyk

Wystawa World Press Photo znów w Chorzowie

Zdjęcia: CIM Chorzów

Wystawę prezentującą zdjęcia nagrodzone w World Press Photo, najważniejszym konkursie fotografii prasowej na świecie, po raz drugi będzie można obejrzeć w Chorzowie.

Wystawa World Press Photo po raz pierwszy zawitała do Chorzowa w roku 2016, powracając tym samym na Śląsk po przeszło dekadzie. W ciągu trzech tygodni odwiedziło ją ponad 25 tysięcy osób z całego regionu.

- Wobec tak ogromnego zainteresowania World Press Photo w Chorzowie w ubiegłym roku, oraz tylu pozytywnych sygnałów ze strony mieszkańców, wiedzieliśmy, że wystawa najlepszych fotografii prasowych na świecie musi powrócić do naszego miasta – mówi Andrzej Kotala, prezydent Chorzowa.

Wystawa ponownie prezentowana będzie w zabytkowej hali byłej Elektrowni Huty Królewskiej.

- Postindustrialna przestrzeń hali niewątpliwie była jednym z atutów chorzowskiej ekspozycji – wyjaśnia Magdalena Sekuła, pełnomocnik prezydenta ds. aktywizacji społecznej. - Byli nią zachwyceni nie tylko chorzowianie, dla których jest to miejsce bezpośrednio związane z historią miasta, a niejednokrotnie też ich własną, ale również goście z innych regionów Polski, a nawet z zagranicy.

Wystawa World Press Photo w Chorzowie będzie otwarta dla zwiedzających od 27 maja do 16 czerwca. Wernisaż odbędzie się w piątek, 26 maja. Wstęp, podobnie jak w minionym roku, będzie bezpłatny. Dla chętnych przewidziano także możliwość zwiedzania grupowego z przewodnikiem. Nowością będzie natomiast nocne zwiedzanie połączone z koncertem skomponowanej specjalnie na tę okazję muzyki autorstwa Jana Nowaka, katowickiego artysty.

Wystawa World Press Photo trafi w tym roku do 100 miast z 45 państw. W Polsce, poza Chorzowem, będzie można obejrzeć ją w Poznaniu i Opolu.

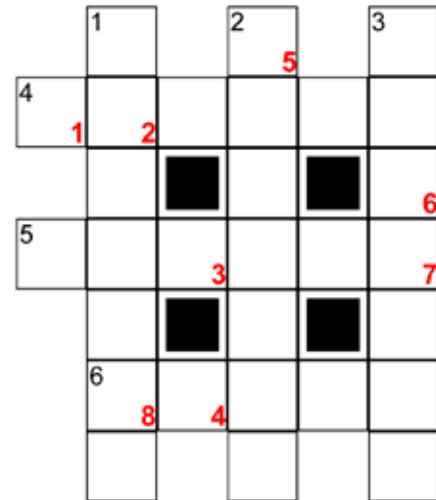
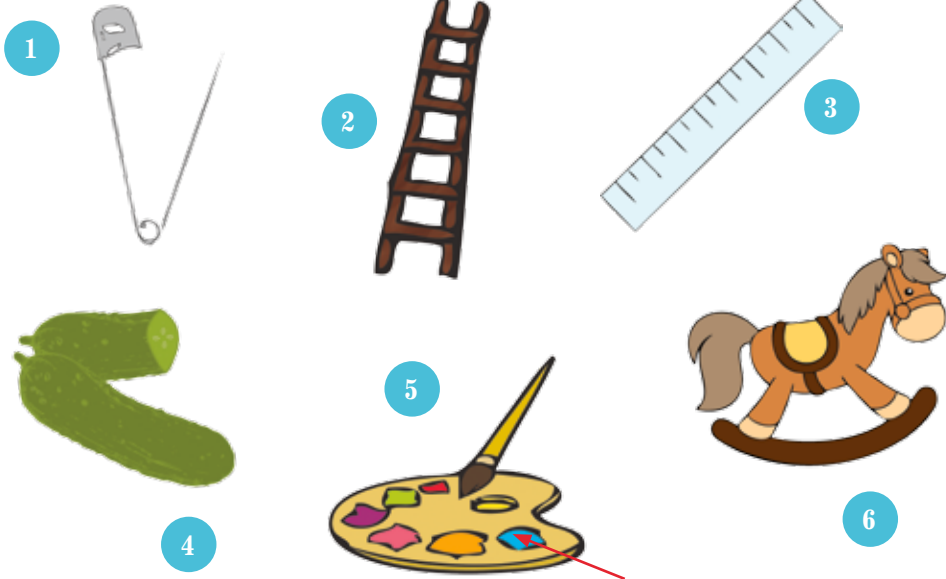
World Press Photo to organizowany corocznie najważniejszy konkurs branżowy fotografów z całego świata pracujących dla prasy. Organizatorem jest Fundacja World Press Photo, która działa od 1955 roku. Do tegorocznego konkursu przystąpiło przeszło 5 tysięcy profesjonalnych fotografów ze 125 krajów, nadsyłając w sumie ponad 80 tysięcy zdjęć. Nagrodę główną otrzymał Burhan Ozbilici za fotografię przedstawiającą moment po zabójstwie rosyjskiego ambasadora Andrieja Karłowa w Ankarze.

Fundacja World Press Photo wspierana jest przez Dutch Postcode Lottery i sponsorowana przez firmę Canon. Organizatorami wystawy w Chorzowie są: Urząd Miasta i Centrum Integracji Między pokoleniowej. Organizatorów wsparły m.in. Tramwaje Śląskie S.A.

(red)

Logogryf dla dzieci

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 8 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 kwietnia na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosowała Teresa Krause z Bytomia. Gratulujemy!

Krzyżówka panoramiczna

Obrót baletnicy		Ogon lisa		Ostatni mecz mistrzostw		Wielka flota wojenna		Stara, cenna rzecz		Toksyna żmii
Nielot lub owoc	Awans za awansem	Np. por		Tarłak (ułoż z liter KRZAKI)	11				1	Z niego ludziki
Długi bieg						Zyzna gleba				
21		14		6		Insekt	16		3	15
Element kanalizacji				Rasowy koń				10	Model poloneza	
			Smak miodu							
		8	20	Gryz			5		7	
Owad tnący konie					18	Słodki ziemniak			13	
Nauka o moralności	12									
Nie je mięsa	Spinning do łowienia ryb		17	4			2	Okres w dziejach	9	
19						Oprzęd jedwabnika				

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie - tytuł piosenki Zbigniewa Kurtycza .

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 maja na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. W tym miesiącu nagrodę w postaci Power banku wygrała Magdalena Kardas z Sosnowca. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.